

Асоціація "Приладобудівники України"

Профільна галузева асоціація українських виробників

Асоційований член Федерації роботодавців України

01030, м. Київ, вул. Михайла Коцюбинського, 1 тел. (044) 2517010(11), факс 2517062

№ 1105 от 11.05.2012

на № _____ от _____

Міністру економічного розвитку і

торгівлі України

Порошенку П.О

Голові ради Федерації роботодавців

України

Фірташу Д.В.

Ми, члени Асоціації «Приладобудівники України», відмічаючи значний прогрес в останній редакції проекту закону «Про метрологію та метрологічну діяльність» тим не менш наполягаємо на внесенні слідуючих правок.

Статтю 4. «Сфери законодавчо регульованої метрології» виключити.

Термін «сфери законодавчо регульованої метрології» повинен бути вилучений з тексту Закону.

Роз'яснення:

За терміном «сфери законодавчо регульованої метрології» криється прихована спроба центрального органу з оцінки відповідності (далі – ЦОВМ, він же Укрметртестстандарт) залишити собі місце для майбутнього розширення свого впливу. В законодавстві ЄС не існує ніяких «сфер». Всі засоби вимірювальної техніки (далі – ЗВТ), які контролюються державою в особі ЦОВМ та уповноваженими ним лабораторіями, детально прописані в Технічних регламентах. Тобто якщо ЗВТ застосовуються у найважливіших сферах людської діяльності, наприклад, комерційні розрахунки за лічильниками води, тепла, газу, електричної енергії, то на них існує відповідний технічний регламент, в якому вказані всі вимоги до таких ЗВТ та методику їх випробовувань. В ЄС існує 22 технічних регламенти, і лише один технічний регламент, затверджений Директивою 2004/22/ЄС, стосується метрології засобів вимірювальної техніки. Більш того, він стосується лише лічильників тепла, води, газу та електроенергії. Отже ніякі інші «сфери», як то «безпека дорожнього руху», чи то «роботи з землеустрою», чи то «митні операції» та ще ціла купа «сфер», в яких застосовуються ЗВТ, в ЄС не вважають за потрібне контролювати. Бо це дуже коштовне задоволення з оцінки відповідності лягає зайвим навантаженням на економіку країни в цілому та на власного виробника ЗВТ окремо. Окрім протиріч з законодавством ЄС, які виникають з цими «сферами», їх наявність та кількість також йде в розріз з п.93.1 Національного плану дій на 2012 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010-2014 роки, затвердженим Президентом України, в якому чітко вказано «звуження сфери нормативного регулювання метрологічної діяльності». Отже маємо: в ЄС - одна єдина і дуже чітка сфера, в діючому Законі України – 14 сфер, в проекті закону – 12? Вибачте, де ж тут звуження, де гармонізація стандартів з ЄС?

Стаття 9. Засоби вимірювальної техніки

п. 4 Викласти у наступній редакції:

«4. Законодавчо регульовані засоби вимірювальної техніки дозволяється застосовувати, випускати з виробництва, ремонту та у продаж і видавати напрокат лише за умови їх відповідності цьому Закону та відповідним Технічним регламентам, затвердженими постановами Кабінету Міністрів України.

Дозволяється застосовувати, випускати з виробництва, ремонту та у продаж і видавати напрокат законодавчо регульовані засоби вимірювальної техніки без оцінки відповідності Технічним регламентам за умови випуску виробником дрібної або одиначної партії ЗВТ з обов'язковою повіркою уповноваженою особою кожного екземпляра або партії таких ЗВТ.

Додати п. 5

«5. Виробник законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки повинен вказати в експлуатаційній документації назви технічних регламентів, під дію яких підпадає відповідний тип ЗВТ, номери декларацій відповідності технічним регламентам, найменування, адресу та контактні данні уповноваженої особи, яка проводила оцінку відповідності, найменування, адресу та контактні данні виробника, серійний номер ЗВТ, дату виробництва, дату наступної періодичної повірки та міжповірочний інтервал.

Стаття 15. Оцінка відповідності засобів вимірювальної техніки

п.2 абзац 2 та абзац 3, які стосуються поняття «державний реєстр засобів вимірювальної техніки» виключити.

Роз'яснення:

Поняття «державного реєстру засобів вимірювальної техніки» залишилось у спадок від діючого Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність». Але з того часу Україна перейшла до застосування оцінки відповідності Технічним регламентам. Кожна така оцінка оформляється видачою Декларації про відповідність технічному регламенту з відповідним номером. Якщо ЦОВМ бажає вести якісь «реєстри» за власний кошт, то асоціація приладобудівників не має заперечень, але до цієї внутрішньої роботи Укрметртестстандарту Закон України не має ніякого відношення. В ЄС, на відміну від наших сусідів з близького зарубіжжя, ніяких «державних реєстрів» не існує і ніхто їх не веде, а отже нема ніяких державних структур і чиновників, які б опікувалися даним питанням. На сьогоднішній день, внесення до державного реєстру ЗВТ України є платною послугою Укрметртестстандарту, яку сплачує виробник. Експерти Єврокомісії у своїй доповіді в рамках програми «Сприяння взаємній торгівлі шляхом усунення технічних бар'єрів у торгівлі між Україною та ЄС» трактують наявність в Україні державного реєстру ЗВТ як технічний бар'єр у торгівлі.

Розділ IV. Оцінка відповідності та повірка засобів вимірювальної техніки

Роз'яснення:

Коштовні і тривалі процедури з оцінки відповідності вимогам технічних регламентів (затвердження типів ЗВТ) сьогодні зосереджені в руках однієї монопольної структури. В результаті маємо монопольні захмарні ціни на відповідні послуги, які неадекватні вартості самих ЗВТ. Все це в першу чергу б'є по власним українським виробникам ЗВТ. Весь цивілізований світ уникає створення таких зарегульованих і монопольних середовищ, створюючи конкуренцію з максимально простими правилами для суб'єктів господарювання. Наведемо приклад Російської Федерації, яка прийняла набагато прогресивніший від нашого проекту Федеральний закон «Об обеспечении единства измерений». Стаття 19 п.1. и п.2

1. Аккредитация в области обеспечения единства измерений осуществляется в целях официального признания компетентности юридического лица или индивидуального предпринимателя выполнять работы и (или) оказывать услуги по обеспечению единства измерений в соответствии с настоящим Федеральным законом. К указанным работам и (или) услугам относятся:

- 1) аттестация методик (методов) измерений, относящихся к сфере государственного регулирования обеспечения единства измерений;*
- 2) испытания стандартных образцов или средств измерений в целях утверждения типа;*
- 3) поверка средств измерений*
- 4) обязательная метрологическая экспертиза стандартов, продукции, проектной, конструкторской, технологической документации и других объектов, проводимая в случаях, предусмотренных законодательством Российской Федерации.*

2. Аккредитация в области обеспечения единства измерений осуществляется на основе принципов:

- 1) добровольности;*
- 2) компетентности и независимости экспертов по аккредитации;*

- 3) недопустимости совмещения полномочий по аккредитации с выполнением работ и (или) оказанием услуг, указанных в части 1 настоящей статьи;
- 4) применения единых правил аккредитации, их открытости и доступности;
- 5) обеспечения равных условий лицам, претендующим на получение аккредитации;
- 6) недопустимости незаконного ограничения прав аккредитуемых юридических лиц и индивидуальных предпринимателей на выполнение работ и (или) оказание услуг в области обеспечения единства измерений для всех потребителей (заказчиков) и на всей территории Российской Федерации.

В українському проекті оцінка відповідності ЗВТ технічним регламентам повністю монополізована ЦОВМ, у росіян навпаки – до процедури затвердження типів ЗВТ (те саме, що і оцінка відповідності в українському проекті) допускаються будь-які суб'єкти господарювання, які пройшли процедуру уповноваження через акредитацію. В нашому проекті суб'єктів господарювання допустили лише до проведення перевірки ЗВТ. Зроблено це було під натиском і лише після провалу попередніх проектів Закону за авторством Укрметртестстандарту. Не маємо ніяких ілюзій, шлях до отримання уповноваження через акредитацію суб'єктів господарювання буде обкладено такою кіпою паперів і платежів, що «рідкісний птах долетить до середини Дніпра». Можна буде уявити лише в страшному сні процедуру **акредитації** претендента Національним органом України з акредитації з **наступним уповноваженням** ЦОВМ. Асоціація «Приладобудівники України» за російський варіант, який на наш погляд, повністю відповідає принципам відкритості, неупередженості та чесної конкуренції.

Крім того, ми вважаємо, що уповноважувати юридичних осіб та СПД з оцінки відповідності ЗВТ технічним регламентам та по повірці ЗВТ має лише один орган: або ЦОВМ, або Національний орган України з акредитації. Суб'єкти господарювання повинні мати справу лише з одним державним органом і проходити лише одну процедуру: або уповноваження, або акредитацію, а не дві процедури разом. Ні в якому разі ЦОВМ або інший орган не може одночасно надавати уповноваження на перевірку ЗВТ та самому займатися наданням послуг з перевірки ЗВТ (як це робиться зараз), бо така подвійна діяльність йде в розріз з поняттям чесної конкуренції та неупередженості. Враховуючи вищесказане, пропонуємо наступну редакцію статей 15 та 17.

Стаття 15. Оцінка відповідності засобів вимірювальної техніки.

1. Оцінка відповідності законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки вимогам технічних регламентів (далі по тексту - оцінка відповідності) проводиться у разі, коли її здійснення передбачено відповідними технічними регламентами.

Оцінку відповідності здійснюють уповноважені (нотифіковані) ЦОВМ юридичні особи та суб'єкти підприємницької діяльності - фізичні особи (далі по тексту – уповноважені особи).

2. Уповноважені особи з оцінки відповідності повідомляють ЦОВМ про видані ними декларації відповідності засобів вимірювальної техніки.

Технічними регламентами можуть встановлюватися вимоги щодо надання уповноваженими особами з оцінки відповідності іншої інформації, пов'язаної з виконанням ними процедур оцінки відповідності.

ЦОВМ безкоштовно публікує на своєму офіційному сайті відомості про ЗВТ, які пройшли оцінку відповідності та забезпечує вільний доступ для громадськості до цієї інформації.

3. Оцінка відповідності засобів вимірювальної техніки, на які не поширюється дія технічних регламентів, проводиться на добровільних засадах.

Стаття 17. Уповноваження юридичних осіб та фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності на оцінку відповідності вимогам технічним регламентам та перевірки ЗВТ

1. ЦОВМ уповноважує юридичних осіб та суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб на право здійснення оцінки відповідності законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки вимогам технічних регламентів та перевірку.

2. Претенденти на уповноваження документально підтверджують дотримання критеріїв, яким повинні відповідати уповноважені особи.

3. ЦОВМ протягом 30 робочих днів після одержання заявки претендента на уповноваження:

проводить аналіз поданих претендентом на уповноваження документів та перевіряє достовірність і повноту відомостей;

у разі надання інформації не в повному обсязі вимагає подання додаткових даних стосовно встановлених критеріїв;

проводить у разі потреби перевірку претендента на відповідність встановленим до нього вимогам;

видає претенденту свідоцтво про уповноваження;

у разі відмови в уповноваженні повертає претендентові подані документи разом з відповідним висновком.

5. У свідоцтві уповноваженої особи зазначаються категорії законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, оцінку відповідності та перевірку яких має право проводити відповідна особа.

6. Строк дії свідоцтва про уповноваження на проведення оцінки відповідності та перевірки становить п'ять років. Якщо на момент закінчення строку дії свідоцтва уповноваженої особи не має незадоволених письмових скарг від споживачів або незнятих претензій від ЦОВМ та є заява від уповноваженої особи на продовження, то строк дії свідоцтва автоматично продовжується на наступні 5 років.

7. Критерії, яким повинні відповідати уповноважені особи, та порядок їх уповноваження на проведення оцінки відповідності та перевірки законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

8. ЦОВМ безкоштовно публікує на своєму офіційному сайті відомості про осіб, які уповноважені на оцінку відповідності та перевірку ЗВТ, та забезпечує вільний доступ для громадськості до цієї інформації.

9. ЦОВМ здійснює моніторинг відповідності уповноважених осіб цьому Закону та критеріям, відповідно до яких вони були уповноважені, та приймає рішення щодо анулювання свідоцтва про уповноваження, якщо встановлено недотримання уповноваженою особою встановлених критеріїв або якщо вона не виконує свої обов'язки згідно з цим Законом.

10. Спори щодо уповноваження осіб на перевірку ЗВТ вирішуються у судовому порядку.

P.S. Створюється уява, що чиновники, які розробляють закони та нормативно-правові документи взагалі не знають про існування українських виробників, а тому не включають нас в робочі групи по розробці цих документів і їх узгодження. Напевно, для них існують лише закордонні виробники та вітчизняна експлуатація. Ситуацію потрібно різко змінювати. Ми, виробники, як ніхто інший, знаємо, що необхідно для швидкого розвитку виробництва або по-іншому нашої української економіки. Одним з перших завдань, ми вбачаємо в спрощенні наших законів і підзаконних актів, щоб була можливість їх читати без словника Даля. В зв'язку з цим, наполягаємо на створенні робочої групи під головуванням ФРУ і Кабміна з залученням галузевих асоціацій вітчизняних виробників для напрацювання рішень по ліквідації особо бездумних та відверто нелогічних рішень в діючому українському законодавстві. Також будемо вдячні, якщо остаточна редакція закону «Про метрологію та метрологічну діяльність» буде погоджена нашою асоціацією від імені ФРУ.

Ми хвилюємося, що багато недоречностей, які вдалося вилучити з цього проекту закону, будуть трансформовані в нові технічні регламенти. Більш того, вже діючі технічні регламенти мають масу нарікань, які гальмують вітчизняне виробництво. Існуючі технічні регламенти обов'язково треба переглянути.

**З повагою,
Президент Асоціації,
Якимець Анатолій Володимирович**